

EURÓPSKY TÝŽDEŇ MOBILITY

16. - 22. SEPTEMBER 2020

Koronavírus tento rok skomplikoval organizáciu mnohých podujatí, vrátane národnej kampane **Európsky týždeň mobility 2020 (ETM 2020)**, ktorá sa uskutočnila v štandardnom termíne od 16. – 22. septembra 2020. Za **Čistejšiu dopravu pre všetkých** v rámci tohtoročnej kampane zabojovalo svojimi podujatiami a trvalými opatreniami **55 samospráv**.

Výsledky národnej kampane ETM 2020 a súťaže o Cenu ETM 2020 boli preto tento rok vyhlásené spoločne s vyhodnotením kampane **Do práce na bicykli 2020** počas **on-line konferencie v pondelok 19. októbra 2020**. Oficiálne zverejnené štatistiky potvrdili, že vyhlasovateľom súťaže, Ministerstvu životného prostredia SR a národnému koordinátorovi kampane ETM – Slovenskej agentúre životného prostredia, sa podarilo apelovať na samosprávy, ktoré sa aj tento rok napriek všetkým protipandemickým opatreniam zapojili do najväčšej kampane na podporu udržateľnej mestskej mobility v Európe a zároveň vytvorili priestor na vzájomnú inšpiráciu medzi sídlami na Slovensku.

Do **národnej súťaže o Cenu ETM 2020** sa tento rok prihlásilo **25 samospráv** a **11 inštitúcií**. Podľa predsedu hodnotiacej komisie, Jána Roháča, sa jej členovia v rámci jednotlivých kategórií súťaže zamerali na „*celkový prínos prihláseného projektu, ako aj potenciál aktivity alebo trvalého opatrenia stať sa nasledovania-hodným a motivujúcim príkladom pre ďalšie mestá, obce a subjekty na Slovensku v oblasti udržateľnej mobility*“.

Kategória **AKTÍVNA SAMOSPRÁVA**

Prvenstvo v tejto kategórii získala podľa hodnotenia odbornej poroty **mestská časť Bratislavy – Ružinov**, ktorá je aktívna nielen počas ETM, ale **udržateľnej mobilite sa venuje dlhodobo**. Zameriava sa najmä **na osvetu žiakov základných škôl, ich rodičov a zamestnancov v oblasti využívania aktívnych foriem dopravy**. Okrem **systematického budovania stojanov na bicykle a kolobežky pred školami**, pri ich vchodoch pribudli aj **informačné tabule** o tom, ako sa tam čo najekologickejšie dopraviť. Zaujala aj **atraktívna forma dopravnej výchovy Bicyklujme s Brankom a Ruženkou**, ktorej súčasťou je špeciálny pracovný materiál. **Druhé miesto** v tejto kategórii získala **Ivanka pri Dunaji**, ktorá po minuloročnom víťazstve v súťaži **pokračuje v plánovaní a realizácii opatrení zameraných na udržateľnú mobilitu**. Tento rok sa im podarilo **na jeden deň uzatvoriť časť Námestia Svätej Rozálie pre motorovú dopravu a tiež ulicu pred základnou školou**, čo sa im nepodarilo uskutočniť v minulom roku pre legislatívne prekážky. **Tretie miesto** udelila hodnotiaca komisia mestu **Hlohovec**, za to, že jeho **aktivity, ako aj trvalé opatrenia vykazujú príkladné dodržiavanie základných princípov plánovania a budovania udržateľnej mestskej mobility**. V tomto roku napr. zorganizovali v meste tradičnú **Cyklojazdu po Fraštáku**, do ktorej sa zapojilo rekordných 300 účastníkov a pribudol **nový úsek cyklochodníka na telese hrádze a servisné stojany na základnú údržbu bicykla**.

Kategória **EFEKTÍVNE TRVALÉ OPATRENIE**

V tejto súťažnej kategórii si prvenstvo získalo mesto **Levoča**, ktoré **rozšírením pešej zóny na Námestí Majstra Pavla** jednoznačne naplnilo tému aktuálneho ročníka ETM 2020 "Čistejšia doprava pre všetkých". Zamedzením motorovej dopravy **prispeli k zlepšeniu kvality ovzdušia** a nepochybne aj **k vyššej bezpečnosti a komfortu peších a cyklistov** pohybujúcich sa po centre. Zaujímavé je, že ešte pred pár rokmi sa v meste uvažovalo na tomto priestore s výstavbou parkoviska pre autá a výrubom lipovej aleje. **Druhé miesto** prideliť hodnotiaca komisia mestu **Trnava**, ktoré ako jedno z prvých

na Slovensku **zaviedlo požičovňu nákladných bicyklov vhodných aj na bezpečný prevoz detí**, čo je príklad hodný nasledovania. Mesto **Senec** získalo tretie miesto za **zjednosmernenie Školskej ulice s povoleným vjazdom cyklistov v oboch smeroch a zavedenie Zóny 30**.

Kategória **ORIGINÁLNA AKTIVITA**

V tejto kategórii zvíťazilo mesto **Trnava** za aktivitu **Dve sú viac ako štyri**. Centrum pre deti a rodiny v rámci nej pripravilo **viac ako dva metre dlhú pečať s kresbami na tému Čistejšia doprava pre všetkých** a **16. septembra ňou zapečatili na dvore mestského úradu auto primátora**, aby ho nepoužíval počas ETM. V súvislosti s tým bola zároveň **vyhlásená aj rovnomenná on-line kampaň**, prostredníctvom ktorej bola **široká verejnosť vyzývaná, aby používala na dopravu vlastné nohy, bicykel, alebo kolobežku**, nakoľko tieto formy prepravy zanechávajú najmenšiu uhlíkovú stopu. **Druhé miesto** udelila hodnotiaca komisia mestu **Senec**, kde dokázali **zaujímavou formou upriamiť pozornosť na jeden z najčastejšie uvádzaných problémov** pri otázke: Prečo nepoužívate viac bicykel na prepravu po meste? **Je to obava z odcudzenia bicykla pri jeho odstavení**. Od 16. do 22. septembra **chodilo cca 100 detí zo základnej a materskej školy spolu s mestskou políciou a pedagógmi po meste a známkovali odstavené bicykle**. Prostredníctvom aktivity sa deti od príslušníkov mestskej polície dozvedeli, **ako sa bezpečne pohybovať na bicykli**, čo by mala obsahovať jeho základná výbava a samozrejme aj ako si ho správne uzamknúť na ulici. **Tretie miesto** získalo mesto **Banská Bystrica** za **originálnu prezentáciu benefitov**, ktoré so sebou prináša kvalitne vybudovaná infraštruktúra pre peších a cyklistov v meste. Podujatie **Cyklotrasa vs. budúca cyklotrasa** bolo zorganizované vo večerných hodinách, aby mohli účastníci cyklojazdy spolu s viceprimátorom a hlavným architektom mesta **porovnať komfort a bezpečnosť jazdy po oboch úsekoch**. Zažili tak kvalitne vybudovaný chodník pre peších a cyklistov, vrátane osvetlenia a revitalizácie zelene a porovnali to s jazdou územím, kde je cyklotrasa len plánovaná, jej povrch je zničený, nerovný, chýba osvetlenie a okolitá zeleň je zanedbaná.

Kategória **ORIGINÁLNE PODUJATIE**

Kategóriu pre organizácie a inštitúcie vyhrala **Základná škola s materskou školou v obci Selec**, kde celoročne **organizujú zmysluplné aktivity**, ktoré majú vplyv aj na ich rodičov a ďalších zamestnancov školy. **Bodové hodnotenie spôsobu dochádzania do školy** motivovalo miestnu komunitu, aby nepoužívala osobné autá, ale ekologickejšie formy dopravy. **Občianskemu združeniu Okolo z Košíc**, ktoré v minulom roku získalo za svoje Cykloдобро v tejto súťaži víťazstvo, udelila tento rok hodnotiaca komisia **za 23 poskladaných bicyklov, ktoré putovali ako darček do rodín, ktoré si inak bicykel dovoliť nemôžu, druhé miesto**. **Tretie miesto** udelila hodnotiaca komisia **Centru voľného času CVRČEK z Moldavy nad Bodvou**, ktoré **originálnou formou krátkeho filmu**, v ktorom účinkovali deti z tohto centra, **sprostredkovali širokej verejnosti svoj pohľad na aktuálnu tému ročníka Čistejšia doprava pre všetkých**. Z 11 prihlásených projektov do tejto kategórie boli až 4 zo samosprávnych krajov, čo je pozitívnym signálom, že téma udržateľná mobilita sa začína udomáčňovať už aj v inštitúciách a organizáciách na regionálnej úrovni a zahanbiť sa tento rok opäť nedal ani dlhoročný partner kampane Ministerstvo dopravy a výstavby SR, ktorý už po tretíkrát počas ETM na jeden deň uzavrel parkovisko pri budove ministerstva a zmenil ho na detské dopravné ihrisko.

Víťazom jednotlivých kategórií budú doručené okrem **sklenenej plakety** a **diplomov** aj **skladacie elektrobicykle**. Želáme im veľa šťastných kilometrov, elánu, nápadov a síl do ďalších úspešných projektov v prospech udržateľnej mobility.